

ELŐSZÓ

Rákóczy Zsuzsanna

A Magyar Kommunikációtudományi Társaság A digitális átállás kommunikációs kihívásai címmel 2021. május 7-én online konferenciát rendezett azzal a céllal, hogy feltárja és bemutassa a koronavírus járvány következtében előálló, a mindennapi élet kommunikációs folyamatait érintő, hirtelen változás okozta kérdéseket és problémákat.

Ahogy azt a konferencia meghívójában is jeleztük, a konferencia aktualitását és jelentőségét két alaptézis ismételt bebizonyosodása igazolta. Evidenciának tekinthető, hogy kommunikáció nélkül nincs társadalmi élet, hiszen a társadalom csoportok, közösségek és szervezetek összességéként kommunikatív módon épül fel, és ez a mai társadalmakra még fokozottabban igaz. A folyamatosan változó társadalmi igények és a technológiai fejlődés mind újabb kihívásokat jelent a kommunikációs szakemberek számára.

A kreatív iparágak mindinkább előtérbe kerülése következtében megnőtt a kereslet a kommunikációtudományi területen végzett diplomás szakemberek iránt. A változásra az egyetemek képzési kínálatuk bővítésével reagáltak, megjelentek azok a specializációk és szakirányú továbbképzések, amelyek az online kommunikációval összefüggő szakmaterületekre készítik fel a hallgatókat. A kereslet növekedése, az alkalmazott szakemberek számának emelkedése egyértelműen a kommunikációs felkészültség és szaktudás szükségességét, az iránta fennálló igényt támasztja alá, hiszen mind az információs, mind a tudásalapú, mind a hálózati jelzővel illetett társadalmak egyik legfontosabb jellemzője, hogy az emberi kommunikációra épülnek.

A változásból következő igények okát jelen esetben nem a már ismert rendezőelvek szerint működő technológiai fejlődés jelentette, hanem egy ismeretlen és megjósolhatatlan következményekkel járó globális, a világ lakosságának egészét érintő fenyegetés. Kommunikációs szempontból a kialakult helyzetre adható egyetlen szakmai választ az addig használt kommunikációs eszközkészlet megváltoztatása jelentette. Ez a változás egyszerre érintette az állami és önkormányzati intézményeket és a magánszektor közösségeit; a közös fellépésre együtt, egymást támogatva volt szükség. Ennyire még soha nem éreztük a saját bőrünkön a három kommunikációs iparág (távközlés, informatika, média) együttes jelenlétét és fontosságát. A helyzetre adott reakció az elektronikus kommunikációs eszközök térnyerését jelentette, amely körülmény a kommunikációtudomány kutatói számára is új kérdésfeltevésekkel járt. A konferenciával az e kérdésekre adható lehetséges válaszok számára kívántunk felületet biztosítani.

A program három szekcióra osztva fedte le a pandémia társadalmi hatásait, az azokra adott válaszokat, a kommunikációs színtereken történt átalakulást és az oktatási terület kihívásait és megoldásait. A konferencián az érdeklődők összesen tizennégy előadást hallgathattak

meg, amelyeknek egy részét jelen különszámban ismerheti meg az Olvasó. Mind a *Jel-Kép* szerkesztősége, mind a Magyar Kommunikációtudományi Társaság elnöksége számára kiemelt jelentőségű a magyar társadalmat és a hazai kommunikációs szakmát érintő valamennyi olyan kérdés vagy probléma feltárása, amelyek jelentős kihatással vannak a mindennapi élet kommunikációjára.

Kedves Olvasó! Reméljük, hogy az itt bemutatott megközelítések hozzájárulnak a járvány következtében kialakult kommunikációs kihívások, valamint a társadalom tagjai, szűkebben a szakma által adott válaszok mélyebb megismeréséhez és megértéséhez.